

“ Erfaringer ved
etablering av
NAV-kontor.

“ Høstseminaret 2008
i Haugesund
21. - 23. oktober.

Også spiker og skruer blir pakket og sendt ut til butikker for salg. Her er Audgunn Wilhelmsen i sving.

Arbeid er målet

Skal en attføringsbedrift lykkes med å utplassere folk i ordinære bedrifter, er det viktig å være ærlig overfor arbeidsgiveren. Hvis ikke blir det fort slutt på samarbeidet.

Vareprøver av parkett for produsenten Alloc lages, pakkes og sendes ut til butikker over hele verden. Her er Gunvald Ivan Tøge i full aksjon.

Attføringsbedriften Kvavik Verksted AS i Lyngdal i Vest-Agder, startet som et dagsenter for en institusjon for psykisk utviklingshemmede på midten av 80-tallet. For noen år siden ble de omgjort til en tiltaksarrangør.

VTA og APS sammen

–Vi vil drive i 1. divisjon, slår Kurt Loland, attføringsleder ved Kvavik Verksted, fast. –Vi skal bidra til å få folk tilbake i arbeidslivet. De i VTA (varig tilrettelagt arbeid) skal utvikles i arbeid her på huset, mens de i APS (arbeidspraksis i skjermet virksomhet) skal utvikles til arbeid utenfor huset.

De som er i APS er hos Kvavik Verksted i 10 måneder. I noen tilfeller kan det søkes om 10

ekstra måneder i APS. I denne perioden skal deres muligheter og ressurser; både helse, intellekt, styrker og svakheter, avklares. –Målet for all aktivitet hos oss, er arbeid, understreker Loland.

Sammensetningen av arbeidstakere i VTA har endret seg. Tidligere var det hovedsaklig psykisk utviklingshemmede i dette tiltaket. Nå har cirka 1/3-del av arbeidstakerne en psykisk eller fysisk lidelse. –Vi har få personer med behov for fysisk tilrettelegging. Det kan virke som om NAV har glemt denne gruppen, sier Loland.

Hos Kvavik Verksted arbeider både VTA og APS sammen i avdelingene. Ifølge Loland er det en vinn-vinn situasjon. –De

Kvavik Verksted AS:

Eies av Lyngdal og Farsund kommuner

12 ansatte

28 personer i VTA (varig tilrettelagt arbeid)

10 personer i APS (arbeidspraksis i skjermet virksomhet)
+ fadderoppfølging

7 plasser på e-læring

7 plasser i tiltaket Vilje viser vei (tre av plassene er knyttet til prosjektet «Veien til arbeidslivet»)

12 deltakere på Datakortet

Nettadresse: www.kvavikverksted.no

som er i VTA samhandler og utvikler seg i møte med stadig nye mennesker, mens arbeidstakerne i APS får selvillit fordi de lærer å samhandle med mennesker som er annerledes enn dem selv. Den mest fantastiske biten er å se hvor godt disse vidt forskjellige menneskene samhandler i pausen i kantina, forteller han.

Til tross for at arbeidstakerne er så ulike, opplever de lite utagerende adferd. Det skyldes bevisst trening i akseptabel adferd. Og det finnes ikke særregler for enkeltgrupper. Så langt det er mulig følges regler og rutiner som i et ordinært arbeidsliv.

Sender til hele verden

Kravet om målbart arbeid er viktig fordi bedriften må ha inntjening. Bestillingene de får inn fra andre bedrifter må oppfylles skal de være konkurransedyktige. For de konkurrerer med andre leverandører. I tillegg til Kvavik Verksted, finnes det enda en offentlig eid attføringsbedrift i Lyngdal. Dessuten kjøper NAV tjenester fra to private aktører.

Kvavik Verksted tilbyr forskjellig slags arbeid. –Vi har et eget verksted der en snekrer paller. Dessuten produserer vi, og pakker og sender ut, vareprøver for parkettprodusenten Alloc. Dette er vareprøvebøker som sendes ut til butikker i

Daglig leder Unni Skofteland og attføringsleder Kurt Loland er fornøyd

hele verden, smiler daglig leder Unni Skofteland. –Med andre ord produserer vi noe det er bruk for, med krav om pris og kvalitet akkurat som i en ordinær bedrift.

Andre typer arbeid er blant annet driften av egen kantine, resepsjon/sentralbord, keramikkavdeling med keramikkproduksjon og fusing av glass for salg i egen butikk, og opplæring i data. –En får ikke nødvendigvis jobb innen data etter å ha fullført en modul av datakortet, forteller Kurt Loland. –Tanken bak undervisningen i datakort er at det er et verktøy for å gi selvillit. Når elevene ser at de greier dette, innser de at de kan greie enda mer.

Noe de fremhever som unikt i attføringsammenheng, er læringsrommet. –Hos oss er det mulig å studere via e-læring. Per i dag tilbys det åtte forskjellige studieretninger gjennom NKS og NKI, forteller Loland. På de sju faste studieplassene, med tilgang til pc og internett, kan

Kvavik Verksted AS har 12 pc-er til bruk i dataopplæringen. Kari Mørk, til venstre, er instruktør.

Øyde med resultatene de oppnår ved Kvavik Verksted AS.

studentene fordype seg i individuelle studier innen så forskjellige felt som for eksempel byggmester- og takstmannsfag, markedsføring, grunnskole og bedriftsøkonomi.

Dialog med arbeidsgiver

Siden arbeid er målet med alt de gjør, har Kvavik Verksted utplassert folk i flere bedrifter. Noen så langt borte som i Stavanger, Egersund og Kristiansand. –Mange har godt av å bytte miljø. Har en hatt problemer på såpass små steder som Lyngdal og Farsund, har en godt av å komme seg ut og skape seg en ny virkelighet, forteller Loland. – Dessuten er det viktig at personen får en jobb som passer for ham eller henne, uansett hvor denne jobben befinner seg. Vi må finne riktig arbeidsgiver. Og uansett hvor de blir utplassert, får de personlig oppfølging av oss.

–En av våre viktigste jobber er å gjøre folk salgbare til ordinært arbeid. Da må vi tørre å ta opp forhold som ikke fungerer. Det

er også min jobb å trene arbeidsgiveren til å bli tydeligere og ærligere med den som er utplassert hos ham, sier Loland, og understreker betydningen av en god dialog med arbeidsgiveren. Dersom det er noe arbeidsgiveren er misfornøyd med, er det Loland som har et overordnet ansvar for å håndtere det. Det er hans oppgave å ta opp det negative som arbeidsgiveren kvier seg for. Og hvis utplasseringen i bedriften ikke fungerer, er det hans oppgave å ta personen ut.

–Det har ikke vært vanskelig å få arbeidsgivere. Jeg har ennå ikke fått nei, bortsett fra hos arbeidsgivere som ikke har behov for mer arbeidskraft. Det er viktig at en er ærlig og redelig mot arbeidsgiverne. Hvis ikke får vi ikke utplassert flere hos dem, understreker han.

Ny i NOA

Det er ikke lenge siden Kvavik Verksted AS meldte seg inn i Norsk Attføringsforum. Grunnen var at de ønsket å få nyttig informasjon for selv å kunne bli enda mer

innovative og på hugget i attføringssegmentet. –Vi snakker samme språk ved å tilhøre en attføringsfamilie. Dessuten er vi konkurranseutsatt, og må kunne levere det kunden vil ha, sier Loland.

Både Skofteland og Loland er fornøyd med resultatene av arbeidet. De oppnår å få flere ut i arbeid enn de hadde forventet, men legger til at alle ikke kan greie å komme ut i ordinært arbeid. Det er i APS de finner ut hvem dette gjelder, under kartleggingen av den enkeltes muligheter.

–På det gode arbeidsmarkedet vi har i dag, er vi nok nede på grunnfjellet når det gjelder attføring. Vi har et mer krevende klientell nå enn det vi hadde før. Derfor er det viktig at attføringstiltakene er individrettet, sier Loland.

AV: Kjetil S. Grønnestad
ks-groen@frisurf.no

Keramikk og glass produseres for salg ved Kvavik Verksted i Lyngdal.